

جامعه‌شناسی یازدهم

مستویه دوم

(نکات و خلاصه درس)

درس اول : جهان فرهنگی

✓ هر فرهنگی در عمیق ترین لایه ی خود، به بنیادی ترین پرسش ها پاسخ می دهد.

✓ این پرسش ها و پاسخ های بنیادی، همان **عقاید اساسی** یا **هر فرهنگ از** **انسان** و **است**.
تصاویر بنیادی **جهان**

پاسخ مختلف به این پرسش ها، جهان های فرهنگی مختلف پدید می آورد.

منظومه ها را به دلیل اهمیت شان «جهان» می نامند.

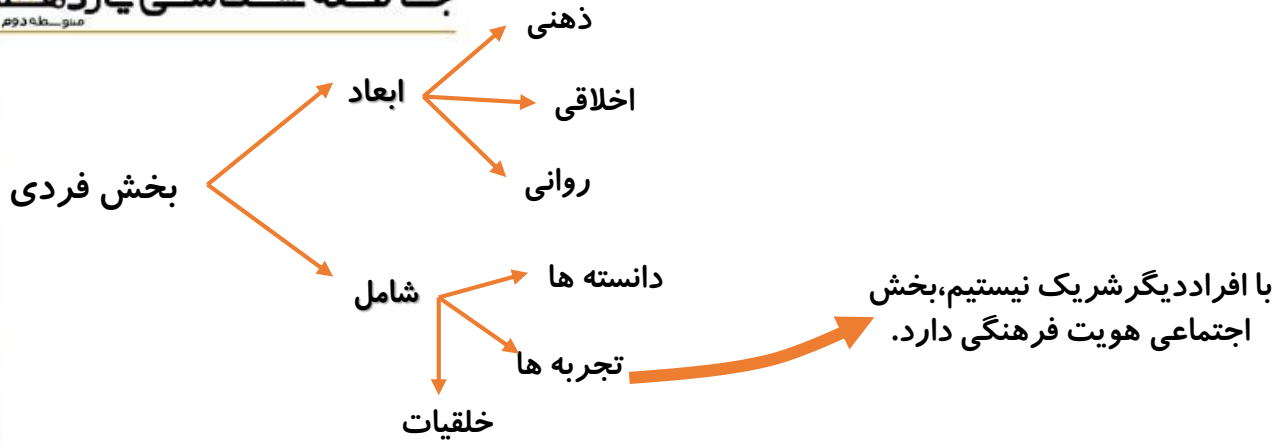

فردی: به زندگی شخصی و فردی انسان ها برمی گردد.

اجتماعی: زندگی اجتماعی را در برمی گیرد.

✓ بخش اجتماعی هویت فرهنگی دارند.

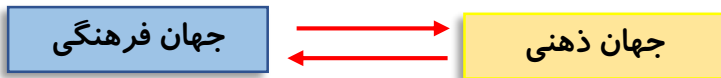
✓ بخش فردی ← همان جهان ذهنی است.
 ✓ بخش اجتماعی ← همان جهان فرهنگی است.
 وقتی فردی درباره مسئله خاص می‌اندیشد ← در محدوده فردی و ذهنی اش است.

□ وقتی فردی اندیشه خود را به صورت گفتار یا نوشتار بیان کند. یا براساس اندیشه و تصمیم خود را با دیگران رفتار کند؛ در محدوده اجتماعی و فرهنگی است.

😊 بین بخش ذهنی و فرهنگی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.

😊 هر فرهنگ خاص، عقاید و خصوصیات ذهنی خاصی دارد و پدید می‌آورد. فرهنگ هم به نوع خاصی از اجازه ظهور و بروز می‌دهد.

😊 هر نوع عقیده و اخلاقی نیز جویای فرهنگ خودش است.

جهان تکوینی

✓ پیش از انسان و مستقل از خواست و اراده انسان وجود دارد.

✓ تمامی پدیده های جهان، محصول زندگی ما نیستند.

برخی افراد :

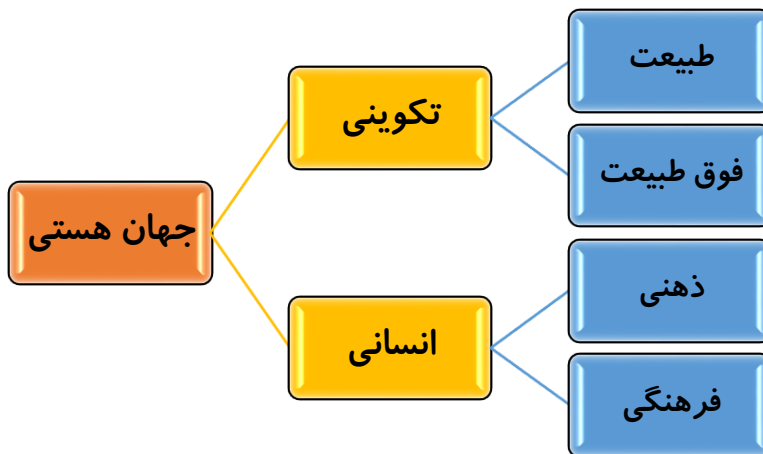
(۱) جهان تکوینی را به طبیعت محدود می کنند.

(۲) طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می دهند.

(۳) با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی

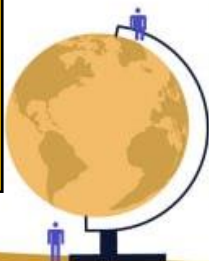
فرهنگی

از سه جهان سخن می گویند. جهان طبیعت
جهان ذهن
جهان فرهنگ

✓ تعامل جهان ذهنی، فرهنگی، تکوینی

رابطه جهان ذهنی و فرهنگی ← دارای تناسب و هماهنگی است.

دیدگاه ۱:

- ✓ جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کند.
- ✓ جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی می‌دانند.
- ✓ در این دیدگاه ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند.
- ✓ علوم مربوط به آنها مثل علوم طبیعی است.
- ✓ بین علوم انسانی و طبیعی تفاوتی قائل نیستند. ویژگی این دیدگاه: نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

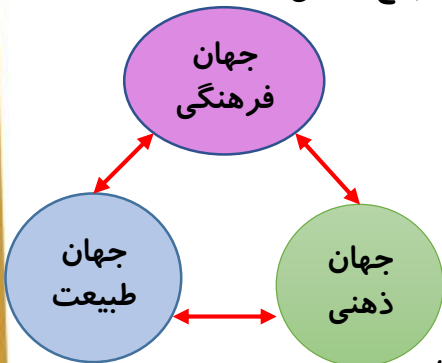
دیدگاه ۲:

- ✓ جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند.
- ✓ جهان ذهنی و افراد را تابع فرهنگ می‌دانند.
- ✓ جهان تکوینی را ماده خام برای تصرف و دخالت جوامع مختلف می‌دانند.
- ✓ در این دیدگاه جهان ذهنی و تکوینی، اهمیت و استقلال خود را برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

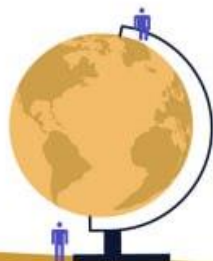
دیدگاه ۳:

- ✓ کسانی که جهان فرهنگی، جهان ذهنی، جهان تکوینی را مهم و در تعامل می‌دانند.
- ✓ از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست.
- ✓ ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود.
- ✓ جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

قرآن کریم:

- برای جامعه و فرهنگ، جایگاه ویژه‌ای قائل است.
- از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید: بعد فرهنگی
- جهان فردی اشخاص را نیز نادیده نمی‌گیرد: بعد ذهنی
- بر مسئولیت فرد در مقابل فرهنگ و جامعه تاکید می‌کند: بعد فرهنگی

از منظر قرآن کریم

➤ هر گاه انسان اخلاق الهی داشته باشد و جامعه نیز فرهنگ توحید داشته باشد،
➤ جهان تکوینی درهای برکتش را بر روی انسان می‌گشاید.

هر گاه افراد و فرهنگ جامعه، هویتی مشرکانه داشته باشد:

➤ زمین و انسان از تعامل سازنده با آنها باز می‌مانند.

➤ **ظرفیت الهی و آسمانی خود**
را از آنها پنهان می‌کنند.

اغلال و سلاسل

➤ زنجیره‌هایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند.
➤ باور ها و اعمالی که مانع دستیابی انسان به حقیقت خویش و جهان هستی
می‌شوند.

بانک محتوای آموزشی SET

آسان و سریع مطالب مهم را مرور کنید و برای آزمون آماده شوید.

همین الان کلیک کن

دوره‌های آموزشی

با دوره‌های آموزشی وارد مسیر یادگیری شوید و گام به گام خود را در کل درس راحت کنید.

نمونه‌سوال‌ات حل شده

با نمونه سوال‌ات حل شده درس به درس، مثال‌های مهم را ببینید و مفاهیم را آسان درک کنید.

خلاصه نکات

با خلاصه نکات درس به درس فقط به نکات مهم بپردازید و زمان را ذخیره کنید.

ویدئو آموزشی

با ویدئوهای کوتاه درس به درس، مطالب درس را آسان و سریع یاد بگیرید.

www.youtube.com/@saminskill

www.aparat.com/set_ir_official

www.instagram.com/set.ir.shop

t.me/set_ir_levelup

@set_ir_levelup

@levelupset

۰۲۱۴۴۰۷۰۷۳۰

۰۹۰۲۷۱۴۳۴۰۲

اسکن کنید